

Huimauksen päätyypit

Kiertohuimaus - Vertigo

Tasapainohäiriö

Kollapsi - Synkopee

Huimaus, jota on vaikea kuvata

Huimaus - Aiheuttajat

Huimauksen aiheuttaja	Provosoiva tekijä	Ilmaantumisnopeus ja kesto	Liitännäisoireet	Tärkeät puuttuvat piirteet
Tasapainohermon äkillinen vajaatoiminta (vestibulaarineuroniitti)	Spontaani alku Pään liike pahentaa, huimaus jatkuu koko episodin ajan	Äkillinen kiertohuimaus (alku minuuteissa), kesto päivistä muutamaan viikkoon	Ei	Neurologiset puutosoireet Kuulonalenema Tajunnanhäiriö
Hyvänlaatuinen asentohuimaus	Makuulle meno, ylösnousu, kumartuminen, kyljen kääntäminen aamulla ennen ylösnousua (Mutta pidempään paikallaan ollessa ei huimaa ellei pää liiku)	Äkillinen sekunneissa alkava lyhyt alle minuutin kiertohuimaus	Ei	Neurologiset puutosoireet ja paikallislöydökset Kuulonalenema Tajunnanhäiriö
Ortostaattinen hypotensio	Seisomaan nousu makuulta tai istuvasta asennosta (Mutta: ei makuulle meno, makuuasennossa kyljen kääntäminen)	Prekollapsitunteukset ylösnousteissa, huippaa ja silmissä hämärtyy, kesto minuutista minuutteihin	Verenpaineen lasku (ortostatismi)	Neurologiset paikallislöydökset Kuulonalenema
TIA (Transient Ischemic Attack)	Spontaani alku	Äkillinen kiertohuimaus, kesto 10 - 15 minuuttia	Neurologiset aivorunko-, pikkuaivo-, tai pitkien ratojen oireet	Samanaikainen kuulonalenema ja kiertohuimaus
Menieren tauti	Spontaani alku Pään liike pahentaa, huimaus jatkuu koko episodin ajan	Äkillisesti - minuuteissa-tunneissa - kehittyvä kiertohuimaus, kesto muutamia päiviä (10 min - 2 vuorokautta)	Korvatunteukset - paine korvassa, kuulon alenema, korvan soiminen	Neurologiset paikallisoireet ja löydökset Tajunnanhäiriö
Migreenihuimaus	Liike (fyysinen rasitus), ylösnousu, valo, ääni, hajut pahentavat sekä päänsärkyä että huimausta	Äkisti tai hiipien alkava kiertohuimaus, tasapainohäiriön tuntu tai presynkopee-tunteukset, kesto minuutista tunteihin ja päiviin	Migreenin päänsärky tai aura, yleinen aistiherkkyys (valolle, äänille, hajuille, liikkeelle)	Neurologiset paikallislöydökset Kuulonalenema

Ortostatismi: verenpaineen lasku: RR maaten - RR seisten = RR systole >20 mmHg tai RR diastole >10 mmHg

Aivorunko-oireet ja löydökset: näkö-, kasvo- ja puheoireet (kaksoiskuvat, suuntaa vaihtava nystagmus, kasvojen tuntohäiriö, kasvohermoalvaus, puheen puuromaisuus, pikkuaivo-oireet: epävarma leveäraiteinen kävely, liikkeiden hapuilu (ataksia) ja epätarkkuus, huono tasapaino, pitkien ratojen oireet: hemipareesi, tetrapareesi, toispuoleinen tuntohäiriö (hemisensorinen oire)

Kiertohuimaus -
Vertigo

Tasapainohäiriö

Kollapsi - Synkopee

Huimaus, jota on
vaikea kuvata

Toimintahäiriön sijainti ja liitännäisoire, joka auttaa vaurion paikantamisessa:

Sisäkorva

- ★ Kuulonalenema, korvan soiminen, paineen tunne korvassa, korvakipu

Kuulo- tasapainohermo (VIII aivohermo)

- ★ Huono puheen (äänteiden) erottelukyky, kuulonalenema, tasapainohäiriö

Aivorunko

- ★ Kaksoiskuvat, kasvojen tuntohäiriö, kasvohermohalvaus, puuromainen puhe (dysartria), "pitkien ratojen oireet"

Pikkuaivot

- ★ Liikkeiden hapuilu, epätarkkuus (ataksia), leveäraiteinen epävarma kävely, liikerytmin katoaminen (dysdiadokokineesi)

Tyvitumakkeet

- ★ Liikkeiden hitaus, jäykkyys, vapina, muut liikehäiriöt, laahustava etukumara kävelyasento

Aivokuori (hemisfäärit)

- ★ Puhevaikeus (dysfasia), katveoire (huomiotta jättäminen, inattentio, neglect), toispuolihalvaus (hemipareesi), näkökenttäpuutos (hemianopia)

Niska (lihakset, ligamentit, välilevyt, hermojuuret)

- ★ Niska-, selkä-, hartia-, yläraajajännitys, hermojuuriperäinen "radikulaarinen" kipu

Selkäydin

- ★ Kävelyepävarmuus pimeässä, alaraajaheikkous ja -jäykkyys, muutokset virtsarakon toiminnassa, alaraajahalvaus (parapareesi)

Perifeerinen hermosto

- ★ Jalkojen puutuminen tai pistely ("distaalinen" - varpasiin ja jalkateriin painottuva)

Sydän

- ★ Kollapsikohtaukset, rintakipu, hengenahdistus, rytmihäiriötuntemukset, alaraajaturvotus, huono rasituksen sieto

Psyyke

- ★ Paniikki- ja hyperventilaatioitaipumus, ahdistus, masennus, pelkotilat